

Érettségi áprilisban?!

Már csak néhány nap választja el a középiskolák végzős diákjait az érettségi vizsgák kezdetétől. A Vajda Péter Gimnázium 12. A osztályának hat tanulója azonban már áprilisban azt mondhatja, hogy egy tantárgyból leérettségizett. Hogyan lehetséges ez?

A Nemzeti Szakképzési Intézet – igazodva a kétszintű érettségi követelményrendszeréhez – új típusú tanulmányi versenyt szervezett az ügyviteli szakmacsoportban tanuló végzős szakközépiskolások számára. A szakmai orientációs és alapozó tárgyak csaknem mindegyikét magában foglaló versenyen a résztvevőknek gépirásból, levelezésből, szövegszerkesztésből, táblázatkezelésből, idegen nyelvi kommunikációból álló komplex feladatot kell megoldani. Az Országos Szakmai Tanulmányi Verseny keretében megrendezett ügyviteli alapismeretek versenyre iskolánkból hat tanuló nevezett. Az elődöntő feladatát mindannyian 90% fölötti eredménnyel oldották meg, aminek eredményeként az országos döntőre behívott 24 tanuló közé kerültek.

Április 5-én Budapesten ren-

Balról jobbra: Brlász Brigitta, Szénási Zsannett, Virág Viktória, Rác Szilvia, Csík Mónika, Szujó Orsolya

TJE

dezték meg az írásbelit, ahol a versenyzők negyede szarvasi vajdas volt. Egy hét múlva a szóbeli verseny után kíváncsian vártuk az összesített eredményt.

Hamarosan kiderült, hogy Rác Szilvia eredménye alapján felmentést kapott az emelt szintű érettségi vizsga letétele alól. Kiválóan teljesített Brlász Brigitta, Csík Mónika, Szénási Zsannett, Szujó Orsolya és Virág Viktória is, őket a versenybizottság középszintű érettségi vizsga alól mentette fel.

Az ügyviteli versenyt először rendezték meg Magyarországon. A feladat komplexitása, a csaknem ismeretlen elvárások méginkább emelik a tanulók teljesítményének rangját. Kitartó szorgalmuk jutalma lett az ügyviteli tárgyból áprilisban megszerzett érettségi jeles osztályzat.

Ismét bizonyítottak a vajdasok

Négy év után lassan célvonalba érnek a végzős Vajdasok, már nagyon közel a ballagás, az érettségi, melyre teljes gőzerővel készülnek. Ebben a nem éppen szabadidőben bővelkedő időszakban is bebizonyították, hogy az iskolán kívüli tevékenységek, különböző versenyek, megmérettetések ugyanolyan fontosak maradtak számukra. A Vajda Péter Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium két végzős diákjával beszélgettünk Farkas Bernadettel és Várnai Rékával, akik nemrégiben színvonalas versenyeken vettek részt.

Várnai Réka a miskolci Teleti Tehetségfőnököző Kollégium országos pályázatán első díjat nyert el. „Deák-poézis-2004” címmel középiskolások számára hirdették meg a pályázatot, melyre a diák poéták maximum 3 műve s rövid bemutatkozó írással jelentkezhetek.

– Hol hallottál a versenyről?

– Az interneten bukkantam rá, teljesen véletlenül. Gondoltam megpróbálom, majd szinte meg is feledkeztem róla, mikor egy nap levelet kaptam,

melyben értesítettek, hogy egy áprilisi hétvégére meghívnak Miskolcra, ahol első nap az eredményhirdetés lesz, másnap pedig a leendő nyertes megkoszorúzza a Lillafüreden április 9-én átadandó József Attila emlékművet. Azonban a nagy távolság miatt nem jeleztem vissza részvételemről a rendezőségnek, akik emiatt a díjkiosztó előtti napokban telefonon keresték fel, hogy számítanak a megjelenésre, ugyanis én nyertem meg a versenyt. A pályázatot szakmai zsűri értékelt, közel 600 alkotásból választották ki a legjobbakat. A díjátadó ünnepségen felolvasták a versem és a tíz különdíjjal jutalmazott művet is. Az oklevél mellett 20 ezer forint pénztálatommal és 10 darab könyvvel díjaztak.

– Mióta írsz verseket?

– A legelső versem 10 éves koromban született, de ezeknek még egészen más volt a hangulatuk és mondanivalójuk. Ekkoriban szívesen írtam novellákat is. Általános iskola hatodik osztályában a Békés Megyei Könyvtár egyik pályázatán első helyezést értem el. Aztán kimaradt egy időszak, de később újra írni kezdtem. Ha rossz kedvem van, vagy problémám vannak, akkor inkább tollat ragadok és kiírom magamból.

– Mi alapján választottad ki a három elküldendő alkotásod?

– Először kiválogattam a húsz nekem legjobban tetszőt, majd anyukám véleményét is kikértem, így esett a választás rájuk.

– Van kedvenc költő és író?

– Kifejezetten kedvem költőm nincsen, viszont Ady Endre: Harc a nagyúrral című művét nagyon szeretem. Közel áll hozzám, mert stílusában hasonlít az én verseimhez. Nemrégiben olvastam Márai Sándortól és Kertész Imrétől, az ő könyveik nagyon megfogtak.

– Gondoltál már egy verseskötet kiadására?

– Igen, már barátnómmal is beszélünk erről, mert ő is szokott verseket írni, de sajnos egyrészt az anyagi feltételek még nem adták arra, hogy megjelenessen egy kötetet, másrészt az emberek nem nagyon vásárolnak versesköteteket. Kiváltképp, ha fiatal költőről van szó, akinek még senki nem ismeri a nevét.

– Mik a céljaid a jövőre nézve?

– Humán beállítottságomból kifolyólag Debrecenbe jelentkeznem jogi karra, valamint szociológia szakra.

– Mit gondolsz, az egyetemi évek alatt és majd felnőttként is megmarad számodra a versírás?

– Ez jó kérdés, de azt hiszem a közeljövőben biztosan. De azt már nem tudom megjósolni, hogy később, mondjuk 40 évesen fogok-e még írni, ezen még nem gondolkodtam.

Várnai Réka első díjat elnyert verse:

Selyemnap

Ahogy a lábam a földet éri
Ahogy a szél a szárnyam tépi
Ahogy a kín a lelkeket nyomja
Ahogy a vágy a sugarait bontja
Ahogy úrrá lesz rajtam a magány
Éppúgy mint a múlt év nyarán
Ahogy az összes ajtó bezáródik
Ahogy az idegtől az arc rángatózik
Ahogy a négy fal engem körülvészt
Ahogy a félelem újra megmérgezt
Ahogy senkit semmi sem érdekel
Ahogy a koldus az utcán térdepel
Úgy leszek én ismét egyedül
Úgy fogok szenvedni vesztülül
Úgy fognak rajtam megint csak nevetni
Úgy nem tudok majd semmit sem feledni
Úgy fognak újra átnézni rajtam
Úgy nem fog senki segíteni a bajban
Úgy kell majd megint újra felkelnem
Úgy hogy nem áll majd senki mellettem
Úgy leszek sajnos napról napra járadt
Úgy hogy nem fogom kinyitni a számat
Úgy veszik majd észre hogy mégis vagyok
Ahogy a selyemnap az arcomra ragyog.

(2004)

Farkas Bernadett szintén a Vajda Péter Gimnázium végzős tanulója, aki első helyezést ért el a „József Attila és én” című esszé pályázatán, melyet két kategóriában, felnőtteknek és diákoknak hirdettek meg a Békés Megyei Könyvtár. Az eredményhirdetés április 7-én a könyvtár által megrendezett József Attila Nap keretében zajlott. Bernadett fogorvosnak készül, a Szegei Tudomány Egyetem Orvosi karára adta be jelentkezését.

– Hogyan értesültél a versenyről?

– Kutas Ferenc tanár úr hívta fel a diákok figyelmét a pályázatra. Éppen akkor tanultunk irodalomórán József Attiláról és néhány verse nagyon megfogott, így szívesen fogtam hozzá a bővebb kifejtésűkhöz az 5-6 oldal terjedelműnek megszabott esszébe.

– Hogyan készült az írás?

– Nagyon sok szakirodalmat olvastam el ebben a témában, így József Attiláról és verseiről személyes érzéseim mellett, azokból az elemzésekből is merítettem, melyekkel egyetérttem.

– Mit szívtál, amikor meghallottad a neved az eredményhirdetésen?

– Nagy öröm volt, amikor az én nevemet mondták. Őszintén szólva nagyon meglepődtem, nem is hittem volna, hogy az én munkám nyerhet. Tartottam tőle, hogy esetleg a zsűrinek nem fog tetszeni, hogy szakirodalmat is felhasználtam, de mint kiderült, nem így lett.

– Milyen jutalomban részesültél?

– A pályadíj 10 ezer forint értékű könyvtalvány volt.

– Ha jól tudom te real beállítottságú vagy. Hogy jön a képhe mégis az irodalom?

– Szabadidőmben a sportolás, az úszás és futás mellett nagyon szeretek olvasni is. Verseket, novellákat és regényeket egyaránt, most főként József Attila műveit szerettem meg nagyon, kiváltképp a „mama-verseit”, de a kaland és bűnügyi regények is a kedvenc olvasmányaim között szerepelnek. De így az érettségi küszöbén sokat forogtam a kezembe a négy év során megismert költők verses gyűjteményét, többek között Arany Jánosét, Csokonai Vitéz Mihályét. Szerettem izlelgetni a verseket, többször is előveszek egy-egy verset, így minden alkalommal egyre többet mond számomra.

– Milyen más versenyeken indultál még?

– Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyeken szoktam részt venni, tavaly és idén is indultam biológiából az OKTV-n. Egyik osztálytársammal közösen, részt vettem nyáron a biológia iránt érdeklődő középiskolásoknak, Budapesten rendezett BioGén Táborban, ahol a rendezvény programja keretében a legkorszerűbb eszközökkel mutatták be, hogyan lehet DNS-t analizálni. És jártunk a patológián is.

– Aprópó, patológia! Hogyan készülsz lelkiedben az orvosi egyetemre?

– Engem ezek a dolgok nem riasztanak, noha előben még nem láttam ilyesmit, de szoktam nézni a tévében az orvos-szakértők által feltárt bűnügyekről szóló dokumentumfilmeket, s az ezekben látottak tükrözhetik azt, ami az egyetemen vár rám. Engem inkább az motivál, hogy mindig is bennem volt a vágy, hogy másokon segítek. Ezt bizonyítja az is, hogy ha otthon egy házi állatunk orvoslására szorult, én mindig ápoltam. Azzal pedig, hogy fogorvos válhat belőlem, remélem majd minél több kisgyermek problémáján segíthetek, és tanácsot láthatom el őket, miként vannak hatják meg fogaik egészségét, mert manapság sajnos egyre több gyereknek rossz a foga.

D.Zs.

Kanadai képeslapok

Kis kalauz Kanadához 2. rész

Az előző részben a kanadaiak kommunikációs, evési, ivási, szórakozási szokásaikba igyekeztem kis betekintést adni. Most a telefonálási szokásokról, öltözködésükről, közlekedésükről szeretnék röviden beszámolni és arról, hogyan is fest egy átlagos kanadai otthon.

Telefonálás, mobil: havi 30 kanadai dollárért (kb. 2 órai átlagkereset) korlátlanul hívhatunk bárkit kontinensen belül és a tengerentúlon is. Az állam minden hátrányos helyzetű embernek teljesen ingyenes telefonhasználatot biztosít. Kanadában nyoma sincs az európai mobil-örülteknél. Holott minden esetben ingyen készülék jár az amúgy is olcsó előfizetéshez. Az emberek csak végszükségben használják, többnyire csak azok hordják magukkal, akiknek munkájukból kifolyólag szükséges. És ami számunkra talán a legérdekesebb lehet, hogy nem ismerik az sms-t! Minden készülék képes sms-t küldeni, de mivel hihetetlenül olcsó percdíjjal beszélhetnek, így nem éri meg nekik rövid üzeneteket bepötyögni.

Öltözködés: az öltözködési szokás és a divat nagyjából megegyezik a magyarországiával. A nagy átlag többnyire farmert hord és fiúk, lányok hidegben és melegben szinte mindennapi viseletként hordják a baseball sapkát. A téli öltözködési szokások azok, amik eltérnek Kanadában ajánlatos minél rétegebben és melegben öltözködni úgy, hogy szinte az orruk hegye se látszódjon ki, hiszen nem ritka a -20 fok, vagy annál is hidegebb. És ne kövesse senki a helyiek példáját, akik képesek rövid újját, térdnadrágot és strandpapsucot viselni még decemberben is!

Közlekedés: szinte mindenki autóval jár. De a nagy távolságok miatt ez célszerű is. Nagyon szeretik a terepjárókat és a minél nagyobb kocsikat. A biztonsági öv használata kötelező és szigorúan büntetik az elmaradását, így ha beülnek az autóba az első mozdulat, hogy becsatolják magukat, még ha csak a sarki boltig is mennek. A kanadai rend őre csak akkor állíthatja meg a közlekedőket, ha szabálysértés elkövetését tapasztalja. Közúti ellenőrzés nem létezik. Műszaki vizsgát csak autószerelőknél kell tenni. A vezetést alatt a mobiltelefon használatát nem büntetik, viszont az ittas vezetést igen, ha a véralkoholszint meghaladja négy üveg sörét. Az átlag kanadai (különösen a torontói és az idős) hírhedten rossz autóvezető, tehát érdemes nagyon körültekintőnek lenni, még gyalogosként is. A jogisítványt már 15 éves korban meg lehet szerezni, viszont a fiatal korúakra olyan magas biztosítási költséget rónak, hogy többnyire csak a jómódú szülők gyermekeit tehetik meg, hogy sportos jellegű járgányaikban villogjanak. Főként a japán márkákat részesítik előnyben, mert ezekre a legkevesebbet a biztosítás. A középkorú autólajdonosok inkább a nagyobb, amerikai stílusú járműveket vezetik és a családi egyetűket, vagy hatalmas terepjárókat. Ők azok, akik már azt is megtehetik, hogy hobbi-autót tartssanak, amit csak nyáron használnak. Ebből kifolyólag rengeteg hobbi-autós klub létezik. Ezek az autók az igazi sportkocsi kategóriába, vagy az újraépített 30-40-50 éves matuzsálemek körébe tartoznak. Sok ember megszállottja a motoros életnek, persze ezt nem

szabad a filmekben látott motoros bandákéval azonosítani. A motorosok nagyon összetartanak, mint bárhol a világon, és kis hányaduk valóban ijesztő stílust képvisel, de a többségük olyan családias ember, férfiak és a hölgyek egyaránt, akik hétvégi megszállottak. Az ismerőseim között is van egy házaspár, akik nagyszülők már, de minden nyári hétvégén motoros borszerkőba, speciális borszerkőba bújnak és két fekete, króm Harley Davidsonnal nekivágnak túrázni. Az utakon minden motoros int a másik szembejövőnek, ezzel is jelezve az összetartozást.

A tömegközlekedés össze se hasonlítható a miénkkel. A busz és vonat hálózat jól kiépített, gyors, kényelmes és légkondicionált. A nagyvárosokban tiszta, szép villamosok és metrók szállítják az utasokat.

Egy átlagos kanadai otthon: ha röviden akarom elintézni a témát, mindenkit arra kérek, hogy kapjon elő egy Lakáskultúrát, üsse fel bárhol és máris láthatja milyen lehet egy lakás berendezése. A kertvárosi negyedekben fából építkeznek, így hetek leforgása alatt képesek felhúzni egy házat. Szinte minden kertes ház alagsora be van építve, és a fa-elemeknek köszönhetően bármikor változtathatnak a szobák nagyságán, elrendezésén. Minden konyha alapja a mosogatógép; az étkező többnyire külön van, az alsó és felső szinten is van fürdőszoba, a mosókonyha általában a pincében kap helyet, s a mosógép mellett szárítógépet is használnak, amely percek alatt finom illatossá szárítja a ruhákat.

A kanadaiak nem igazán használnak kerítést, ha van is néhány ház előtt, az is fából készült és alacsony. Nincs mit takargatniuk, nincs kitől félniük, betörésről nem hallani. Gondozott gyepek, sövény, bokrok, fák és virágok jellemzik a kerteket. Nagyon sok helyen látni medencét. Az utca felőli kertreszben kerti törpék, fából faragott állatok, madáritatók; télen rénszarvas-szán mikulással is látható. Karácsonkor mindenki feldiszi a házat, esténként szinte nappali fény borul a városokra. Halloween (Mindenszentek) idején faragott tőkők kerülnek a ház elé benne gyertyával, az ablakon mű-pókháló, a földbe sárkeresztek leszúrva. Rémisztó csontvázak és boszorkányok ijesztgetnek a fákra akasztva, várva a jelmezbe bújt cukorkaért kopogtató gyerekeket.

Kanadában nem csak a középületeken lobognak a zászlók, de a magánházakon is. Bizskék arra, hogy kanadaiak és ezt ki is akarják mutatni. Azt sem titkolják, hogy épp melyik párta voksolnak. Bárta kiteszik a házukra az általuk támogatott párt színeivel készült hatalmas krepp-papír kokárdákat.

A belvárosi élet annyiban tér el, hogy itt többnyire több szintes épületek apartmanjaiban élnek az emberek. Ezeket a 2-3 szobás lakásokat inkább csak bérlik a fiatal házaspárok, szinglik, üzletemberek vagy nyugdíjasok. Az épületek alatt melyített garázsok, üzletek vannak. Egyre népszerűbb, hogy az épület földszíntjén kondi-terem, teniszpálya és wellness áll a lakók rendelkezésére.

Demeter Zsuzsa